

Situationsbilledet 2021

Drift

De væsentligste udfordringer for at nå i mål med politikkerne

Budgetprocessen for Budget 2021 bygger på "Situationsbilledet 2021". Formålet med situationsbilledet er at sikre, at der bliver arbejdet strategisk med budgettet i forhold til den retning, Byrådet gerne vil, jf. politikkerne. Budgetlægningen kommer derved først og fremmest til at handle om indholdet af politikkerne og øvrige målsætninger, og hvad der skal til, for at de bliver omsat i praksis.

Udvalgene har på udvalgsmøder primo marts 2020 arbejdet med Situationsbilledet vedrørende driften¹ dvs. de væsentligste udfordringer for at nå i mål med politikkerne på udvalgsområdet. Udvalgsformændene skulle have præsenteret udfordringerne på budgetseminaret d. 23. marts 2020. Budgetseminaret blev imidlertid aflyst grundet krisen med coronavirus og situationsbilledet blev derfor behandlet i Økonomiudvalget d. 22. april 2020 uden forudgående drøftelser i Byrådet.

Situationsbilledet vedrørende drift til Budget 2021 fremgår af den følgende tabel. Udvalgene skal arbejde med situationsbilledet på udvalgsmøderne i maj og juni og udarbejde forslag til forandringer for alle udfordringerne i situationsbilledet. Udvalgenes forslag til forandringer i relation til situationsbilledet overdrages til Byrådet på budgetstatusmødet d. 18. juni 2020.

Nr.	Overskrift	Indhold
Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget		
1	Helhedsplan- og udviklingsplaner på kultur- og fritidsområdet	<ul style="list-style-type: none"> De aktuelle helheds- og udviklingsplaner på kultur- og fritidsområdet skal prioriteres i lyset af den markante vækst i Skanderborg Kommune.
2	Rammer for aktiv fritid i og uden for foreningslivet	<ul style="list-style-type: none"> Opbakning til foreningslivet er under forandring på den måde, at det bliver stadigt vanskeligere at få besat bestyrelsesposter og at få varetaget det foreningsdriftslige arbejde. På den baggrund skal rammerne for aktiv fritid uden for foreningslivet tilpasses i samspil med den stadigt stigende del af befolkningen, som er aktiv uden for foreningslivet og uden for de etablerede fysiske faciliteter
Miljø og Planudvalget		
3	At nå i mål som CO2-neutral kommune	<ul style="list-style-type: none"> Med klima-, energi- og ressourcepolitikken sætter byrådet en ambitiøs retning for en helhedsorienteret indsats, der skal sikre grøn omstilling og bæredygtig udvikling i kommunen på både kort og lang sigt.

¹ Økonomiudvalget dog først på udvalgsmødet i d. 22. april 2020, da mødet i marts blev aflyst grundet coronakrisen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Som grundlag for realiseringen af klimapolitikken vedtages i foråret en klimahandlingsplan, der indeholder en lang række konkrete initiativer. Til at finansiere nogle af disse vedtog byrådet som en del af budgetforliget for 2020 en klimapulje med et årligt budget på 3 mio. kr.
4	Klimasikring af byer og naturområder	<ul style="list-style-type: none"> • I takt med klimforandringerne opleves i disse år en stigning i mængden af nedbør og ekstreme vejrforhold. Dette vil forventeligt kun stige yderligere i fremtiden • Afsættet for håndteringen af udfordringen vil være en revideret klimahandlingsplan i samarbejde med Skanderborg Forsyning, samt kommende helhedsplan for Gudenåen
5	Bygningsmassen - Helhedsplan	<ul style="list-style-type: none"> • Byrådet har vedtaget en ambitiøs investeringsoversigt for de kommende års byggerier, og en ny "Politik for kommunalt byggeri". Samtidig er der et øget behov for bedre udnyttelse af den kommunale bygningsmasse. • Der skal udarbejdes en samlet helhedsplan for den kommunale bygningsmasse, i relation til strukturanalysen på skoleområdet m.v., hvor mulighederne for at skabe den bedst mulige udnyttelse tydeliggøres mhp. at pege på fremtidige investeringer.
6	Efterslæb på vedligeholdelse og opdatering af kommunale bygninger: Fysisk kapacitet af høj kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Der er på flere områder et efterslæb på anlægsinvesteringer i forhold til vedligehold, opdatering og nyopførelse af kommunale bygninger - eksempelvis er der i relation til et markant stigende børnetal et efterslæb på anlægsinvesteringer på børne- og ungeområdet. • Det stigende børnetal udfordrer de fysiske rammer såvel i forhold til kapacitet som kvalitet.
Socialudvalget		
7	Tydelig retning for en helhedsplan for handicapområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Der har været en ændring i efterspørgslen fra køberkommuner og en større udskiftning på tilbuddene. Hertil kommer en forventet generel ændring i målgruppen med større kompleksitet og en stigende tilgang af specifikke målgrupper. Udviklingen udfordrer de faglige kompetencer, kapaciteten og de fysiske rammer på handicapområdet. • På den baggrund skal der sættes retning på handicapområdet, så det sikres, at vi kan imødekomme efterspørgslen og borgernes behov.
8	Rekruttering og fastholdelse af medarbejdere i forhold til den demografiske udvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdet på ældre-, handicap- og socialpsykiatriområdet bliver stadig mere komplekst og krævende. Samtidig søger medarbejderne arbejdstider, der ligger i dagstimerne. Der ses endvidere en tendens til, at det specialiserede socialområde og ældreområdet fravælges ved uddannelsesvalg. • På den baggrund er der på disse områder vanskeligheder med at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft. Det udfordrer videre i forhold til sygefravær og arbejdsmiljø.
9	Stadig større ansvar for sundhed i borgernes nærmiljø	<ul style="list-style-type: none"> • Der er et vedvarende fokus på at forankre et stadig større ansvar for sundheden i borgerens nærmiljø i

		<p>kommunerne. Skanderborg Kommune skal dermed, som en del af det nære sundhedsvæsen, løfte en stadig større sundhedsopgave f.eks. følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • faste læger på plejecentre • intravenøs behandling • midlertidige døgndækkede akutpladser m. specialisering
10	Ubalancer - ældrebudgettet	<ul style="list-style-type: none"> • Der er en strukturel ubalance vedrørende budgettet til hjemmepleje på 7,7 mio. kr. Årsagen skal dels findes i et stigende antal borgere samt et stigende behov for hjælp og deraf følgende øget antal visiterede timer. • Der er iværksat en økonomisk handleplan, som skal imødegå ubalance. Tiltagene fra handleplanen vil i høj grad ramme de udførende enheder i form af effektiviseringskrav. Alternativet hertil vil være deciderede serviceforringelser.
11	Ubalancer - handicapbudgettet	<ul style="list-style-type: none"> • Der forventes pr. ultimo januar 2020 samlet set merforbrug på 10,6 mio. kr. isoleret for 2020. Ser man på bevillingen i et historisk perspektiv, så har det inden for de senere år ikke været muligt at skabe balance mellem udgifterne og det tildelte budget til området. • Der er iværksat en økonomisk handleplan, som skal imødegå ubalancen. Det er dog også administrationens vurdering, at handleplanen ikke vil kunne skabe balance på bevillingen.
Undervisnings- og Børneudvalget		
12	Færre skoleelever rummes i det almene	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen af elever i specialtilbud har i en årrække været dalende – fra 4,6% i skoleåret 2011/12 til bare 3,8% i skoleåret 2015/16. Men fra skoleåret 2018/19 er antallet af visiteringer taget til. Andelen af elever i specialtilbud har i dag aldrig været højere – og udgør 5,6% for skoleåret 2019/20. • Denne udvikling vil have meget store konsekvenser såvel menneskeligt som økonomisk. For en stor del af børnene vil det være rigtigt at finde et særligt tilbud – men for andre vil vi måske via en tilpasning af det almene tilbud kunne tilbyde dem bedre muligheder. • Som konsekvens af ovenstående udvikling blev der omfordelt 6 mio. kr. – heraf godt 4 mio. kr. som en direkte reduktion i bevillingen til almenområdet, svarende til 8 lærerstillinger.
13	Pres på de forebyggende indsatser	<ul style="list-style-type: none"> • Der opleves pt. en markant stigning i antallet af underretninger til modtagelsen på børn- og ungeområdet. Dette vil alt andet lige medføre et pres på myndighedsområdet i form af behov for flere indgribende indsatser. • Forebyggelses- og familierestrategiens målsætning om at flytte indsatser fra det indgribende til det forebyggende kommer dermed under pres. Dette vil indebære en både menneskelig og økonomisk udfordring.

14 Børn og unges mentale trivsel

- Flere børn og unge udfordres i forhold til den mentale trivsel. For manges vedkommende giver det sig blandt andet udslag i fravær og skoleværing.
- Der er behov for at udvikle nye virksomme indsatser i forhold til at forebygge og imødegå udfordringer med børn og unges fravær som følge af mental mistrivsel.

